

Aan
de gemeenteraad

Datum 11 februari 2025
Zaaknummer 2025-0013241
Betreft Ontwikkeling Programma Recreatie en Toerisme in de Buitengebieden

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijk Beheer - Ruimtelijke Projecten en Advies
Auteur: Lianne Suijker
E-mail: la.suijker@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Lianne Suijker
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

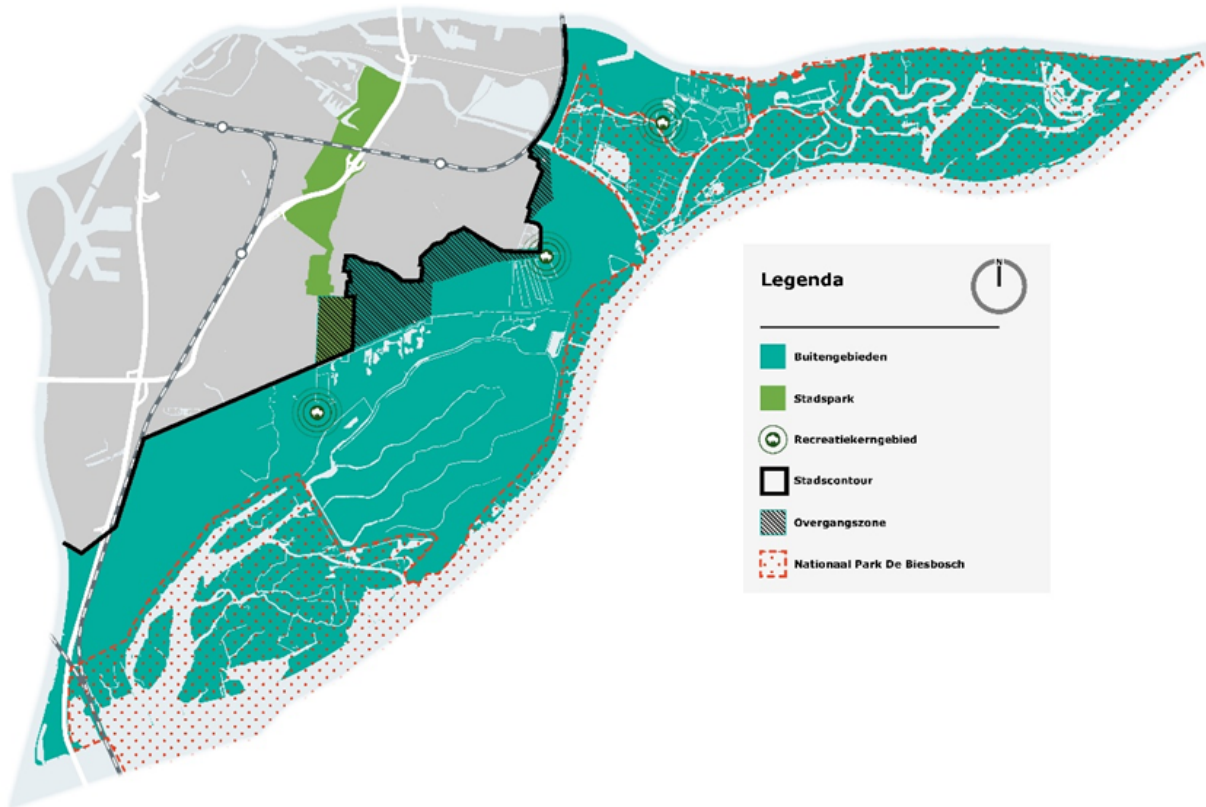
Het programma valt onder de omgevingswet en is daarmee een instrument dat door het college vastgesteld zal worden. De raad zal betrokken worden in een raadsconsultatie en participatietraject.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De buitengebieden van Dordrecht bestaan onder andere uit drie recreatiekerngebieden, agrarische gebieden en het nationaal park. In de afgelopen decennia hebben hier veel ontwikkelingen plaatsgevonden. We groeien als stad en ook toeristen weten Dordrecht steeds meer te vinden. De samenhang tussen deze gebieden ontbreekt. Door de verwachte groei van de stad verwachten we dat de druk in de buitengebieden toe zal nemen. Om balans te creëren tussen recreanten, toeristen en andere waarden van het gebied stellen we een programma Recreatie en Toerisme op (vanaf hier: programma RTB). Met deze brief informeren wij u over het programma.

Wat is de te delen informatie?

Dordrecht heeft veel te bieden aan inwoners en bezoekers. Je kunt recreëren in het groen en op het water. De historische binnenstad ligt op een steenworp afstand van het Nationaal Park De Biesbosch. In de schil rondom het nationale park en de stad heen ligt prachtige natuur en agrarisch gebied. Deze buitengebieden van Dordrecht zijn van grote waarde voor bewoners en bezoekers van de provincie Zuid-Holland. Om balans te creëren tussen verschillende waarden van het gebied heeft ons college besloten om in te zetten op het programma RTB. In onderstaand kaartje kan u zien over welke gebieden het gaat.

Met dit programma willen we de buitengebieden van Dordrecht uitwerken, zodat inwoners van Dordrecht en (internationale) bezoekers er goed kunnen recreëren. De buitengebieden willen we goed benutten zodat we kunnen voldoen aan de doelstelling om het nationaal park zoveel mogelijk te ontlasten. Zo stimuleren we vrijetijdsbesteding op het eiland maar zetten we ook in op een goede spreiding van bezoeker en recreanten over de verschillende deelgebieden en het nationaal park. We kijken vooruit naar de toekomstige recreatiebehoefte in de buitengebieden. Met het programma kunnen we de buitengebieden beter uitwerken waarbij we ook rekening houden met de behoefte van natuur, cultuur, agrariërs en andere waarden van dit gebied. Ook kunnen we met het programma initiatieven, ideeën en ondernemers beoordelen. Met het programma willen we de identiteit van de buitengebieden ontwikkelen, bezoekersstromen in beeld brengen en een landelijk gebied creëren dat werkt voor de stad, haar bezoekers en haar inwoners.

Om het programma vorm te geven willen we onderzoek laten uitvoeren naar de recreatieve behoeftes van inwoners. We onderzoeken de faciliteiten die nu in de buitengebieden aanwezig zijn en maken een plan om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Daarvoor gaan we ook in gesprek met inwoners van de stad, ondernemers en uw raad. Bestemmingsmanagement is een belangrijk onderdeel. Samen met de provincie Zuid-Holland en het Biesboschnetwerk brengen we de bezoekersstromen in beeld. Ook werken we specifiek samen met het Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied. In de afgelopen jaren hebben in de agrarische gebieden veel veranderingen plaatsgevonden. We vinden het belangrijk dat we de samenwerking aangaan met agrariërs over de thema's recreatie en toerisme.

Aanleidingen

Samenwerking Nationaal Park De Biesbosch

Allereerst hebben we met de buurgemeentes van het Nationaal Park De Biesbosch afgesproken het nationaal park te ontlasten door recreatie en toerisme te faciliteren in de schil rondom de stad en het nationaal park. Met de ontwikkeling van dit programma geven we vorm aan deze doelstelling.

Samenwerking provincie Zuid-Holland

We werken samen met de provincie Zuid-Holland om bezoekersstromen in Zuid-Holland beter te verdelen. Het doel daarvan is overbelaste gebieden te ontlasten en ondergewaardeerde bestemmingen meer aandacht te geven. Tegelijkertijd moeten we de natuur en andere waarden op het eiland ook in het oog houden. Het is immers lastig genieten van een buitengebied als deze niet in goede staat is.

Balans tussen recreatiekerngebieden

De balans tussen de verschillende gebieden is deels uitgewerkt in een recreatiezonering en vraagt om verdere uitwerking. In deze recreatiezonering staan diverse recreatiegebieden beschreven. Van drie recreatiekerngebieden maken we een gedetailleerde uitwerking:

- de omgeving rondom de Schenkeldijk inclusief de Hania's polder en De Elzen met De Viersprong;
- het nieuwe dagrecreatieterrein aan de Provincialeweg;
- het dagrecreatieterrein Hollandse Biesbosch (ook wel bekend als Merwelanden) samen met de Hel- en Zuilespolder en Polder Stedelijk.

Op een abstractere schaal maken we een uitwerking van de volgende gebieden:

- De Biesbosch.
- Verbinding/relatie met het Stadspark.
- Zuid-oost oevers (tussen Oosthaven en Tongplaat).

Ook kijken we naar de gebieden rondom Willemsdorp en kijken we naar de agrarische polders en dijken. Hier horen onder andere bij: Louisa- en Cannemanspolder, Polder de Biesbosch en de Bovenpolder.

Waterrecreatie als aandachtspunt

We hebben beperkt grip op de waterrecreatie. Veel recreanten en ondernemers maken gebruik van de Biesbosch. Tegelijkertijd willen we het Nationaal Park De Biesbosch ook beschermen voor overlast. In het programma brengen we inzichtelijk welk effect de vaarrecreatie heeft op de waardes van het gebied. We brengen met de ontwikkeling van het programma de uitdagingen in beeld en zullen deze bespreekbaar maken.

Faciliteiten voor mensen met een fysieke beperking

We zorgen in het programma ook voor helderheid over de mogelijkheden voor recreatie voor mensen met een fysieke beperking. In de Hania's Polder hebben we in de zomer van 2024 het rolstoelpad moeten afsluiten omdat deze niet voldeed aan de eisen voor een rolstoelpad voor mindervaliden. In het najaar van 2024 heeft er een afstudeeronderzoek plaatsgevonden over de faciliteiten voor mensen met een fysieke beperking in de buitengebieden. Hier zijn een aantal aanbevelingen uit voort gekomen. Deze aanbevelingen zijn nog niet volledig en we kunnen ons goed voorstellen dat in de ontwikkeling van het programma ook andere voorstellen naar voren gaan komen. Bijgevoegd kan u een samenvatting van de aanbevelingen vinden.

Biesboschcentrum

Tot slot werken we met de ontwikkeling van dit programma samen met de ontwikkelingen en positionering van het Biesboschcentrum. De diensten en voorzieningen die het centrum kan en wil bieden zijn mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de omgeving. Er is behoefte om helderheid te hebben over de toekomst van de omgeving van dit gebied zodat het Biesboschcentrum hierop kan inspelen. In het voorjaar organiseren we samen met het Biesboschcentrum een bezoek van uw raad aan de Biesbosch.

Kortom, er speelt veel in de buitengebieden en met het programma hopen we een eerste stap te nemen om op de thema's recreatie en toerisme helderheid te scheppen. Het programma is een tactische en thematische uitwerking van de omgevingsvisie en werkt de strategische doelen op het gebied van recreatie en toerisme uit in praktische toekomstperspectieven. Het programma zal bestaan uit een beleidsdeel (ontwikkelingsplan) en een uitvoeringsprogramma op korte termijn.

Kanttekeningen, risico en scope

- Met dit programma geven we geen uitwerking aan andere waardes in de buitengebieden. Denk aan natuur, agrarisch gebruik, erfgoed, etc. Om dit zoveel mogelijk te ondervangen werken we samen in het Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied en andere beleidsterreinen.
- Er wordt gewerkt aan een programma specifiek voor de buitengebieden terwijl de stedelijke omgeving ook vragen heeft als het gaat om spelen, recreatie en sport. We kiezen er voor ons te richten op de buitengebieden omdat daar gebrek is aan recent ontwikkeld beleid.
- Het Stadspark is een gebied waarvan we moeten zorgen dat deze goed in balans staat met de buitengebieden. Omdat de ontwikkeling van het stadspark al bezig is, koppelen we deze ontwikkeling los van het programma. Waarbij we voor de onderzoeken en de scenario's wel samenwerking opzoeken zodat het stadspark en de recreatiekerngebieden elkaar aanvullen.

- Dit project richt zich niet op de ontwikkeling van het Dagrecreatieterrein aan de provinciale weg. Voor dit gebied heeft een intensief participatietraject plaatsgevonden met als resultaat een Voorlopig Ontwerp dat naar verwachting begin 2025 aan u voorgelegd zal worden. Bij het ontwerp is rekening gehouden dat we ook recreanten bedienen die nu nog minder mogelijkheden hebben in Dordrecht om naar hun behoefte te recreëren. De uitkomsten hiervan nemen we mee in het programma.
- Hoewel de financiën voor de ontwikkeling van het programma zo goed als rond zijn, zorgt het ravijnjaar voor een slechter perspectief voor investeringen op recreatief vlak. Daarom werken we aan een uitvoeringsprogramma op korte termijn en een ontwikkelplan voor de lange termijn. Voor beide termijnen kan voor de uitvoer zoveel mogelijk gezocht worden naar subsidies en koppelkansen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Inmiddels hebben we gesproken met diverse partijen zoals het Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied, klankbordgroep bestemmingsmanagement van de provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer en belangenorganisaties. We willen voor de ontwikkeling van het programma inzetten op bewonersparticipatie. Met uw raad willen we in het voorjaar van 2025 een consultatie organiseren. We willen het programma op diverse manieren, digitaal en niet-digitaal, voorleggen aan inwoners van de stad. We zorgen dat participatie niet dubbel gebeurt. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van het Dagrecreatieterrein Provinciale Weg en het hondenbeleid heeft participatie eerder plaatsgevonden. Met belangenorganisaties en samenwerkingspartners gaan we intensiever in gesprek. Voor de participatie wordt nog een participatieplan opgesteld. Belanghebbenden kunnen zich melden bij de gemeente. Het programma zal in Q2 2026 aan ons college worden voorgelegd.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De provincie Zuid-Holland is gevraagd om een subsidie uit de subsidiepot Toerisme. Deze subsidie ter waarde van € 100.000,- is inmiddels verleend. De cofinanciering wordt gefinancierd uit de Biesbosch – Kwaliteitsimpuls Omgeving BBC (60443060); uit Recreatie: Nota Recreatie (60440601) en uit capaciteit van de gemeente Dordrecht.

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

P.A.C.M. van der Velden
burgemeester